

Statens Helsepersonellnemnd - HPN-2002-2

Myndighet	Statens Helsepersonellnemnd - Vedtak.
Dato	2002-03-18
Doknr/publisert	HPN-2002-2
Stikkord	Klage over vedtak om tilbakekall av autorisasjon som lege, jf. helsepersonelloven § 57.
Sammendrag	Tilbakekall av autorisasjon som lege, hpl § 57. Nemnda fant det dokumentert at klager flere ganger - i egne konfliktsituasjoner - har stilt psykiatriske diagnoser på andre mennesker, uten å foreta nødvendige undersøkelser på forhånd og uten at det var skjedd i et lege/pasientforhold. Etter nemndas vurdering syntes klager å ha et betydelig personlighetsavvik. Han hadde vist liten evne og vilje til å lytte til den kritikk som var blitt rettet mot ham og han manglet motivasjon for adferdsforandring. Nemnda kom til at klagers adferd måtte anses uforenlig med utøvelsen av legeyrket. Helsetilsynets vedtak stadfestet.
Saksgang	Saksnr: 2/00002.
Parter	AP, født i 1948.
Forfatter	Nina Mår Tapper, Helene Braanen, Magne Nerland, Halvor, Kjølstad, Knut Rasmussen, Bjørg Brinch Wilhelmsen, Vera Christensen.

SAKENS BAKGRUNN:

Ved Helsetilsynets vedtak av 26. november 2001 ble klagers autorisasjon som lege tilbakekalt. Vedtaket ble påklaget 10. desember 2001. Ved ekspedisjon av 20. desember 2001 ble saken oversendt Statens helsepersonellnemnd som klageinstans.

Grunnlaget for tilbakekallet var at klager ble funnet uegnet til å utøve legeyrket forsvarlig på grunn av psykisk svekkelse, grov mangel på faglig innsikt og adferd uforenlig med yrkesutøvelsen. I tillegg ble det funnet at det forelå pliktbrudd etter tidligere legelov § 25 og brudd på § 15 og § 21, jf. § 23, i ny lov om helsepersonell, se nedenfor.

Det foreligger i saken sakkyndig uttalelse, datert 29. januar 2001, fra spesialist i psykiatri B. Det fremgår av konklusjonen at klager lider av en personlighetspatologi (personlighetsforstyrrelse), som er og vil forbli sterkt bestemmende for hans fremtidige adferd i forhold til samhandling med andre personer, herunder samfunnets autoriteter, eget samarbeidende personell og pasienter. På grunn av klagers manglende sykdomsinnsikt og motivasjon for adferdsforandring er psykiateren svært lite optimistisk når det gjelder mulighetene for behandling. I tilleggssuttalelse av 27. september 2001 konkluderer psykiateren med at klager ikke er skikket til å utøve legevirksomhet i Norge.

KLAGER mener at det ikke foreligger grunnlag for tilbakekall av hans autorisasjon som lege. Han er av den oppfatning at helsepersonelloven ikke kommer til anvendelse i hans tilfelle, da den kun gjelder «for helsepersonell og virksomheter som yter helsehjelp i riket», jf. § 2. Klager oppfatter fylkeslegens adferd som misbruk av myndighet. Han mener fylkeslegen har vist grov mangel på faglig innsikt og at hun således er uegnet til å utøve sin legegjerning forsvarlig. Videre anfører klager at såkalt spesialist i psykiatri B i «sin samling av injurier» har fremsatt en rekke ubegrunnede postulater, at han synes ute av stand til å finne et objektivt grunnlag for sine vurderinger og at han lider av en «ganske voldsom proportionsforvrængning». Psykiaterens uttalelse om at klager fremsto som megaloman i vurderingen av sin egen kompetanse, karakteriserer han som en «emotionalt begrundet uforskammethed». Hva gjelder de involverte politibetjentene i aktuelle trafikksak, mener klager at hans antakelse om svære personlighetsforstyrrelser hos disse er helt gjennom rimelig og begrunnet. I følge klager er det således ikke han som har behov for å lytte til kritikk, men derimot visse norske myndighetspersoner. Når det gjelder hans klager over helsesøster C, mener han at han - via nesten daglig omgang med henne i to år - har et utmerket grunnlag for en psykiatrisk vurdering. I følge klager har hun en psykiatrisk diagnose, som gjør hennes uegnet til å virke som helsesøster. Videre understreker han at opplysninger av medisinsk karakter, som han har ervervet som privatperson, ikke er omfattet av taushetsplikten. Han mener også at hans behandling av pasient D var helt korrekt. Barnelegen som sa seg uenig i behandlingen, synes - i følge klager - å mangle den nødvendige kardiologiske erfaring. Se klagen i sin helhet.

STATENS HELSETILSYN finner klager uegnet til å utøve legeyrket forsvarlig på grunn av psykisk svekkelse, grov mangel på faglig innsikt og adferd som anses uforenlig med yrkesutøvelsen. Vilåårene for tilbakekall av klagers autorisasjon som lege anses således oppfylt, jf. helsepersonelloven § 57. Helsetilsynet finner i tillegg at det foreligger pliktbrudd ved at klager har handlet i strid med tidligere legelov § 25 om forsvarlig legevirksomhet, jf. § 4 i helsepersonelloven, og at han har utferdiget noe som var ment som en legeattest i strid med helsepersonelloven § 15. Etter Helsetilsynets oppfatning foreligger det også brudd på taushetsplikten, jf. helsepersonelloven § 21, jf. § 23. Se det påklagede vedtaket og merknader til klagen i oversendelsesbrevet til nemnda av 20. desember 2001 i sin helhet.

NEMNDAS BEMERKNINGER:

- Rettslig grunnlag:

Helsetilsynet har hjemlet tilbakekallet i ny lov om helsepersonell av 2. juli 1999 nr. 64 § 57. Nemnda er enig i at helsepersonelloven og nevnte bestemmelse kommer til anvendelse i dette tilfelle, selv om klager nå bor i Danmark, jf. lovens § 2, da han på vedtakstidspunktet hadde norsk autorisasjon som lege og således rett til å utøve legevirksomhet her i landet. Lovens § 57 første ledd lyder:

«Statens helsetilsyn kan kalle tilbake autorisasjon, lisens eller spesialistgodkjenning dersom innehaveren er uegnet til å utøve sitt yrke forsvarlig på grunn av alvorlig sinnslidelse, psykisk eller fysisk svekkelse, langt fravær fra yrket, bruk av alkohol, narkotika eller midler med lignende virkning, grov mangel på

faglig innsikt, uforsvarlig virksomhet, grove pliktbrudd etter denne lov eller bestemmelser gitt i medhold av den, eller på grunn av atferd som anses uforenlig med yrkesutøvelsen».

Helsetilsynet har foretatt uforsvarlighetsvurderingen på grunnlag av de bestemmelser som var gjeldende da de aktuelle forhold fant sted, jf. tidligere legelov § 25, nå helsepersonelloven § 4, om forsvarlig legevirksomhet, helsepersonelloven § 15 om krav til attester, legeerklæringer og lignende samt helsepersonelloven § 21, jf. § 23, om taushetsplikt. Nemnda er enig i Helsetilsynets lovanvendelse, men kan ikke se at det i dette tilfellet har realitetsbetydning om ny eller gammel lov anvendes.

- Hva gjelder realiteten vil nemnda bemerke:

Spørsmålet i foreliggende sak er om det kan anses dokumentert i tilstrekkelig grad at klager er uegnet til å utøve sitt yrke forsvarlig, jf. helsepersonelloven § 57. Det er Helsetilsynet som har bevisbyrden for å dokumentere at klager er uegnet til legeyrket og at vilkårene for tilbakekall av autorisasjon således er oppfylt.

Nemnda finner saken tilstrekkelig opplyst for å kunne fatte vedtak i saken. Nemnda kan derfor ikke se at det er nødvendig å innhente ytterligere sakkyndig uttalelse, slik klager gir uttrykk for i brev til Helsetilsynet av 10. oktober 2001.

Nemnda finner det dokumentert at klager ved flere anledninger skal ha stilt psykiatriske diagnoser på andre mennesker, uten å foreta grundige og nødvendige anamneser og undersøkelser på forhånd og uten at det har skjedd i et lege/pasientforhold. Dette skal blant annet ha skjedd i forhold til helsesøsteren i Y og i forhold til de involverte politibetjenter i trafikksaken i Z. I aktuelle barnevernsak anførte også klager i stevningen mot naboen - etter å ha stilt alvorlige psykiatriske diagnoser på henne - at vilkårene for observasjon etter lov om psykisk helsevern var oppfylt. Nemnda ser svært alvorlig på at klager i egne konfliktsituasjoner opptrer i legerollen og gir diagnoser på mennesker som han er uenig med eller har uoverensstemmelser med. Dette kan påføre de som rammes en betydelig belastning og må også anses som et overgrep mot disse. Etter nemndas oppfatning har klager - ved gjentatte ganger å ha stilt psykiatriske diagnoser på mennesker uten undersøkelser på forhånd - vist grov mangel på faglig innsikt og også utvist adferd som må anses uforenlig med utøvelsen av legeyrket, jf. helsepersonelloven § 57.

Etter nemndas vurdering synes klager å ha et betydelig personlighetsavvik. Han har vist liten/ingen evne og vilje til å lytte til og ta innover seg den kritikken som er blitt rettet mot ham og han har heller ikke på noe tidspunkt gitt uttrykk for ønske om å forandre sine holdninger og sin væremåte. Tvert imot har klager gitt uttrykk for at det er alle andre enn ham selv kritikken bør rettes mot. Nemnda har blant annet merket seg at klager karakteriserer psykiaterens uttalelser som «uforskammetheter». Tilleggsrapporten understreker - i følge klager - psykiaterens «udugelighet og inkompetanse». Videre har nemnda merket seg klagers reaksjonsmønster i forbindelse med tilsynssaken mot ham: inngivelse av motklager i forhold til de personer som har kommet med kritikk mot ham eller som han - på en eller annen måte - har hatt uoverensstemmelser med. Han har også ved flere tilfeller anmeldt mennesker til politiet eller tatt ut stevning mot dem for retten. Nemnda har for øvrig merket seg opplysningene i byrettens dom av 24. september 2001 om klagers opptreden i forbindelse med hovedforhandling og opplesing av domsslutningen.

Nemnda er kommet til at klagers adferd må anses uforenlig med utøvelsen av legeyrket, jf. helsepersonelloven § 57. På grunn av klagers manglende motivasjon for adferdsforandring, finner nemnda det lite sannsynlig at adferden vil endre seg i overskuelig fremtid. Nemnda kan i det vesentlige slutte seg til det som fremgår i sakkyndig uttalelse, datert 29. januar 2001, fra spesialist i psykiatri B, jf. endelig konklusjon i tilleggsuttalelse av 27. september 2001, se foran.

På bakgrunn av ovennevnte og sakens øvrige opplysninger er nemnda kommet til klager må anses uegnet til å utøve sitt yrke forsvarlig på grunn av grov mangel på faglig innsikt og adferd som anses uforenlig med yrkesutøvelsen. Vilårene for tilbakekall av klagers autorisasjon som lege er således oppfylt, jf. helsepersonelloven § 57.

Klagen har etter dette ikke ført frem og det påklagede vedtaket blir å stadfeste.

Vedtaket er enstemmig.

KONKLUSJON:

Statens helsetilsyns vedtak av 26. november 2001 stadfestes.